

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๐

วันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐

อ.พ. ๒๘๒/๒๕๕๐

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐) เสนอโดย คณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๙/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิชา ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวสมสมร นาคนาต นิตกร ๖ นางสาวจินดา สัตยาริฐานาวาณิชย์ นิตกร ๕
นางสาวสุนันทา เรืองฉาย นิตกร ๔ นางสาวกรรณิกา พัสระ วิทยากร ๓
นางสิริกัญย์ ส่องแสง เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖ นางงามตา ศิศรี เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๒
นางกาญจนา วาบ้านเลน เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นต้นไป ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สาระสำคัญ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

และตารางเปรียบเทียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๕
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๗
- ตารางเปรียบเทียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๓

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย ๑๗

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก

- ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๗)
- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) -๑-

ส่วนที่ ๑

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ความเป็นมา
- สาระสำคัญ
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ตารางเปรียบเทียบ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐) เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๐ เมื่อวันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษ

ตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนมีอำนาจมอบหมายหน้าที่การเป็นพนักงานสอบสวนให้แก่พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวน หรือจะมอบหมายให้พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้ และเพื่อให้การสอบสวนความผิดดังกล่าวเป็นไปได้โดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐) มีเนื้อหารวมทั้งสิ้นจำนวน ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

- กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

- ปรับปรุงหลักเกณฑ์การสอบสวน
ความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำ
ลงนอกราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดให้
อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงาน
สอบสวนผู้รับผิดชอบและมีอำนาจมอบหมาย
หน้าที่การเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ
ให้แก่พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคน
ใดก็ได้ อีกทั้งอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน
อาจมอบหมายหน้าที่การเป็นพนักงานสอบสวน
ผู้รับผิดชอบให้พนักงานอัยการคนใดทำการ
สอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้
(ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐) เสนอโดยคณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐

โดยที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ มีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการ กลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ ที่มีมติอนุมัติหลักการตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ยุติธรรม ในฐานะบังคับบัญชาสำนักงานอัยการสูงสุดเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๓ ฉบับ มีสาระสำคัญ คือ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๓ โดยให้ สำนักงานอัยการสูงสุดรับไปปรับปรุงแก้ไขโดยรวมให้เป็นร่างพระราชบัญญัติฉบับเดียว และส่งให้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไป ประกอบการพิจารณาด้วย และในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐) ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว และให้ส่ง คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาต่อไป โดยมีเหตุผล ดังนี้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษ ตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนมีอำนาจมอบหมายหน้าที่การเป็น พนักงานสอบสวนให้แก่พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวน หรือจะมอบหมายให้พนักงาน อัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้ และเพื่อให้การสอบสวนความผิดดังกล่าว เป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

สาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนมีอำนาจมอบหมายหน้าที่การเป็นพนักงานสอบสวนให้แก่พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวน หรือจะมอบหมายให้พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้ และเพื่อให้การสอบสวนความผิดดังกล่าวเป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

LIRT

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

- ปรับปรุงหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบและมีอำนาจมอบหมายหน้าที่การเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบให้แก่พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดก็ได้ อีกทั้งอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนอาจมอบหมายหน้าที่การเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบให้พนักงานอัยการคนใดทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ถ้าความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทยให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือจะมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้

ในกรณีอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนมอบหมายให้พนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวน อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนจะมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้

ให้พนักงานอัยการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือให้การสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนมีอำนาจและหน้าที่ในการสอบสวนเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน และอำนาจและหน้าที่ประการอื่นที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ

ในกรณีที่พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของพนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐาน

ในกรณีจำเป็น พนักงานสอบสวนต่อไปนี้มีอำนาจสอบสวนในระหว่างรอคำสั่งจากอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน

(๑) พนักงานสอบสวนซึ่งผู้ต้องหาถูกจับในเขตอำนาจ

(๒) พนักงานสอบสวนซึ่งรัฐบาลประเทศอื่นหรือบุคคลที่ได้รับการเสียหายได้ร้องฟ้องให้ทำให้โทษผู้ต้องหา

เมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนแล้วแต่กรณีเห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ทำความเห็นตามมาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ หรือมาตรา ๑๔๒ ส่งพร้อมสำนวนไปยังอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน”

LIART

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๘๗๑ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ อนุมัติตามมติคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ ที่เห็นควรอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ มาตรา ๖๖ มาตรา ๘๓) ตามที่ สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาโดยให้รับข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอ

๑.๑ แก้ไขชื่อตำแหน่งจาก “อธิบดีกรมอัยการ” เป็น “อัยการสูงสุด” และกำหนดหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำล้นนอกราชอาณาจักร โดยกำหนดให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบ หรือจะมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงานอัยการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรหรือสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนได้ โดยให้พนักงานอัยการที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอบสวนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ และกรณีทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำของพนักงานอัยการ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๑.๒ เพิ่มเหตุออกหมายจับ กรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นควรสั่งฟ้องตามมาตรา ๑๔๑ หรือมีคำสั่งฟ้องตามมาตรา ๑๔๒ ไว้แล้วและมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ต้องหาจะหลบหนี เป็นเหตุขอให้ศาลออกหมายจับได้ เพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหาทำการฟ้องร้องต่อศาล (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖)

๑.๓ กำหนดให้การมี การพา และการใช้อาวุธปืนของพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจที่จำเป็นต้องใช้ในการจับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๘๓ วรรคสี่)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กระทรวงมหาดไทย เห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๘๓

๒.๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความเห็นดังนี้

๒.๒.๑ การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ เห็นว่า ในกรณีที่กำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดหรือหลายคนเข้าร่วมทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนในคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรนั้น พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการอาจมีความเห็นที่แตกต่างกันอันจะก่อให้เกิดความขัดแย้งได้ ประกอบกับพนักงานอัยการเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจากอัยการสูงสุดได้อยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องให้พนักงานอัยการที่ทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตาม หรือให้คำแนะนำพนักงานสอบสวนในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอบสวนอีก

๒.๒.๒ การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖ เห็นชอบด้วย

๒.๒.๓ การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๓ เห็นว่า ตำรวจมีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนตลอดเวลา จึงมีความจำเป็นต้องใช้อาวุธปืนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ตามที่มาตรา ๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๕๐ กำหนดช้อยกเว้นเรื่องการพกพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ สำหรับเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหารและตำรวจซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ และกรณีที่ตำรวจใช้อาวุธปืนกับผู้ถูกจับเพื่อป้องกันตัวหรือป้องกันการหลบหนี ประมวลกฎหมายอาญามีบทบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำกรณีกันเกินสมควรแก่เหตุไว้ส่วนหนึ่งแล้ว อีกทั้งในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติก็มีระเบียบเรื่องการพกพาอาวุธปืนของเจ้าหน้าที่ตำรวจกำหนดไว้อยู่แล้ว

๒.๓ สำนักงานศาลยุติธรรม เห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๘๓

๓.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑)

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๑๑)ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑ การสอบสวนคดีความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีข้อสังเกตกรณีที่กำหนดให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนมีอำนาจมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดหรือหลายคนเข้าร่วมทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนในคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทยนั้น พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการอาจมีความเห็นที่แตกต่างกันอันจะก่อให้เกิดความขัดแย้งได้ ประกอบกับพนักงานอัยการเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจากอัยการสูงสุดได้อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องให้พนักงานอัยการที่สอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามหรือให้คำแนะนำพนักงานสอบสวนในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอบสวนคดีอื่น

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๑๑)พิจารณาข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว เห็นว่าในคดีสำคัญบางคดี เช่น คดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน พนักงานอัยการคงไม่อาจทำการสอบสวนเองโดยลำพังได้ สมควรกำหนดให้พนักงานสอบสวนเข้าร่วมทำการสอบสวนด้วย เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการกำหนดให้พนักงานสอบสวนต้องฟังคำสั่งและคำแนะนำของพนักงานอัยการนั้น เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานให้เป็นไปด้วยความรอบคอบยิ่งขึ้น โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นควรแก้ไขถ้อยคำในร่างมาตราดังกล่าว จากเดิม “ในกรณีที่พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของพนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอบสวนคดีนั้น” เป็น “ในกรณีที่พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของพนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐาน” เพื่อกำหนดกรอบว่าพนักงานอัยการจะมีคำสั่งหรือนำให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามได้เฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานเท่านั้น แต่จะสั่งให้พนักงานสอบสวนทำความเข้าใจสำนวนการสอบสวนตามที่พนักงานอัยการต้องการไม่ได้

๓.๒ การแก้ไขเพิ่มเติมเหตุออกหมายจับตามมาตรา ๖๖ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖)

สำนักงานอัยการสูงสุด เสนอแก้ไขเพิ่มเติมเหตุออกหมายจับในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นควรสั่งฟ้องตามมาตรา ๑๔๑ หรือมีคำสั่งฟ้องตามมาตรา ๑๔๓ ไว้แล้ว และมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ต้องหาจะหลบหนี เป็นเหตุที่จะออกหมายจับได้ เพื่อแก้ปัญหาทางปฏิบัติกรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องแล้ว พนักงานสอบสวนดำเนินการขอออกหมายจับเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหามาฟ้องแต่ศาลไม่ออกหมายจับให้

LIRT

ปฏิบัติการนี้พนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องแล้ว พนักงานสอบสวนดำเนินการขอออกหมายจับเพื่อให้
 ได้ตัวผู้ต้องหามาฟ้องแต่ศาลไม่ออกหมายจับให้

สำนักงานศาลยุติธรรม เห็นว่าส่วนใหญ่ศาลจะออกหมายจับให้ถ้ามีเหตุ
 ตามมาตรา ๖๖ รวมทั้งกรณีที่มีการออกหมายเรียกแล้วผู้ต้องหาไม่มาตามหมายเรียก ส่วนใหญ่
 ศาลก็จะออกหมายจับให้เพราะถือว่าหลบหนีตามมาตรา ๖๖ วรรคสอง แต่ศาลไม่นำการพิจารณา
 สั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องของพนักงานอัยการเป็นเหตุออกหมายจับด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๑๑)พิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับการ
 แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖ ตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

(๑) เหตุออกหมายจับตามมาตรา ๖๖ เป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของ
 บุคคล และรัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นดุลพินิจของศาลในการพิจารณา ทั้งเหตุตามมาตรา ๖๖ (๑)
 บุคคลน่าจะได้กระทำความผิดอาญา ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี และมาตรา ๖๖ (๒)
 บุคคลน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับ
 พยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น มีหลักการสำคัญที่ศาลต้องตรวจสอบคือ
 จะต้องมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญา ซึ่งความในมาตรา ๖๖
 (๓) ที่ขอเพิ่มนั้นไม่ได้กำหนดว่าต้องมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิด
 ซึ่งเป็นหลักสำคัญของเหตุออกหมายจับทั้ง (๑) และ (๒) ของมาตรา ๖๖

(๒) หลักพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
 ความอาญาคือ การออกหมายจับต้องออกโดยองค์กรที่เป็นกลางคือศาลเท่านั้น ปัญหาที่ทาง
 สำนักงานอัยการสูงสุดยกขึ้นมานั้น อาจเป็นเพราะศาลไม่เชื่อว่ามีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใด
 น่าจะได้กระทำความผิด จึงไม่ออกหมายจับให้ ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาลไม่ใช่ปัญหาในข้อกฎหมาย
 และถ้าเห็นว่าคำสั่งศาลไม่ชอบก็อุทธรณ์คำสั่งได้

(๓) เหตุออกหมายจับตามมาตรา ๖๖ อนุโลมใช้เป็นเหตุออกหมายจับ
 ตามมาตรา ๗๑ ด้วย ดังนั้น การกำหนดเหตุออกหมายจับเพิ่มเติมจึงต้องพิจารณาด้วยความ
 ระมัดระวังเพราะเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลไม่เฉพาะในการจับเท่านั้น แต่รวมถึงการขัดด้วย

(๔) ปัญหาที่สำนักงานอัยการสูงสุดชี้แจงนั้น เป็นเรื่องการจัดการเพื่อให้ได้
 ตัวผู้ต้องหาเพื่อฟ้องคดีต่อศาล ควรแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานอัยการใน
 การจัดการเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหาเพื่อฟ้องต่อศาลจะเหมาะสมกว่า

(๕) เมื่อพนักงานอัยการสั่งฟ้องแล้วแม้ไม่มีหมายจับ พนักงานสอบสวนก็มี
 อำนาจจับตัวมาเพื่อฟ้องคดีได้โดยถือเป็นการจัดการเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๕๑
 วรรคสี่

(๖) เมื่อมีการออกหมายเรียกตามมาตรา ๕๒ แล้วถ้าผู้ต้องหาไม่มา
 ตามหมายเรียกถือเป็นเหตุประกอบการขอให้ศาลออกหมายจับตามมาตรา ๖๖ วรรคสอง
 ได้ประการหนึ่งด้วย

๓.๓ การกำหนดให้มีกฎกระทรวงเกี่ยวกับการมี การพา และการใช้อาวุธปืน
ของเจ้าพนักงาน (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๘๓ วรรคสี่)

สำนักงานอัยการสูงสุด เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๓ แห่งประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยเพิ่มเติมวรรคสี่กำหนดให้การมี การพา และการใช้อาวุธปืน
ของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่จำเป็นต้องใช้ในการจับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
ที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดขององค์การสหประชาชาติที่กำหนดให้
ประเทศสมาชิกกำหนดมาตรฐานควบคุมการใช้อาวุธปืนของเจ้าพนักงานเพื่อคุ้มครอง
สิทธิเสรีภาพของประชาชนและจำกัดการใช้อาวุธมิให้เป็นไปโดยไม่ชอบ

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับ
การเสนอแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๓ ตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

(๑) การออกกฎกระทรวงโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘๓ จะกำหนดได้
เฉพาะหลักเกณฑ์การมี การพา และการใช้อาวุธปืนในการจับเท่านั้น จะกำหนดกรณีอื่นไม่ได้ เช่น
การพกอาวุธปืนไปในการค้น

(๒) หากต้องการกำหนดหลักเกณฑ์การมี การพา และการใช้อาวุธปืนของ
เจ้าพนักงาน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด
ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนฯ จะเหมาะสมกว่าเพราะเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรง
และครอบคลุมใช้ได้กับเจ้าพนักงานที่ต้องใช้อาวุธปืนได้ทั้งหมด

(๓) มาตรา ๘๓ วรรคสาม ได้กำหนดหลักการให้ผู้ทำการจับใช้วิธีหรือ
การป้องกันทั้งหลายเท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งเรื่องในการจับ ซึ่งเป็นหลักในการปฏิบัติ
หน้าที่ของเจ้าพนักงานที่มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมดีอยู่แล้ว การออกกฎกำหนดกระทรวง เกี่ยว
การมี การพา และการใช้อาวุธปืนของเจ้าพนักงานอาจทำให้เจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่ได้ยากขึ้น
โดยหากเจ้าพนักงานใช้อาวุธปืนกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือใช้โดยไม่เหมาะสม
แก่พฤติการณ์แห่งเรื่องในการจับแล้ว เจ้าพนักงานผู้นั้นก็อาจต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา
ต่อผู้เสียหายด้วย

(๔) หลายหน่วยงานมีกฎระเบียบเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืนควบคุมอยู่แล้ว
เช่น เจ้าพนักงานตำรวจมีประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี เรื่อง การพกอาวุธปืน
เจ้าพนักงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการมีและใช้อาวุธปืน
เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๕๗ เจ้าพนักงาน
ฝ่ายปกครองมีระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพาและใช้อาวุธปืนของพนักงานฝ่ายปกครอง
พ.ศ. ๒๕๕๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๐

LIRT

**ตารางเปรียบเทียบประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา**

กับ

**ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางเปรียบเทียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา กับ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑)

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาชญา</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๒๐ ถ้าความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทย ได้กระทำการนอกราชอาณาจักรไทย ให้อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษากฎหมายแทนเป็นพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบ หรือจะมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงานสอบสวนต่อไปมีอำนาจสอบสวนในระหว่างรอคำสั่งจากอธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษากฎหมายแทน</p> <p>(๑) พนักงานสอบสวนซึ่งผู้ต้องหาถูกจับในเขตอำนาจ</p> <p>(๒) พนักงานสอบสวนซึ่งรัฐบาลประเทศอื่นหรือบุคคลที่ได้รับความเสียหายได้ร้องฟ้องให้ทำโทษผู้ต้องหา</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ."</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๒๐ ถ้าความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทย ได้กระทำการนอกราชอาณาจักรไทย ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษากฎหมายแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ หรือจะมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้</p> <p>ในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือผู้รักษากฎหมายแทนมอบหมายให้พนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวน อัยการสูงสุดหรือผู้รักษากฎหมายแทนจะมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้</p> <p>ให้พนักงานอัยการที่ได้รับมอบหมายให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือให้ทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนมีอำนาจและหน้าที่ในการสอบสวนเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน และอำนาจและหน้าที่ที่ประการอื่นที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ</p>	<p>เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดให้ออกจากอัยการสูงสุดหรือผู้รักษากฎหมายแทนจะมอบหมายหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบให้พนักงานสอบสวนคนใดแล้วอัยการสูงสุดหรือผู้รักษากฎหมายแทนอาจมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้</p>

ประมวลกฎหมายวิพิจารณาความอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>ในกรณีที่พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของพนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐาน</p> <p>ในกรณีจำเป็น พนักงานสอบสวนต่อไปมีอำนาจสอบสวนในระหว่างคำสั่งจากอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน</p> <p>(๑) พนักงานสอบสวนซึ่งผู้ต้องหาถูกจับในเขตอำนาจ</p> <p>(๒) พนักงานสอบสวนซึ่งรัฐบาลประเทศอื่นหรือบุคคลที่ได้รับความเสียหายได้ร้องขอให้ทำโทษผู้ต้องหา</p> <p>เมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนแล้วแต่กรณี เห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ทำความเห็นตามมาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ หรือมาตรา ๑๔๒ ส่งพร้อมสำนวนไปยังอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน”</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย*

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่...) พ.ศ.

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สำนักงานอัยการสูงสุด

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๓.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เป็นกรณีที่กำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจในการเข้าร่วมสอบสวนในคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรร่วมกับพนักงานสอบสวนซึ่งจะทำให้การดำเนินคดีที่อยู่นอกราชอาณาจักรเป็นไปด้วยความรวดเร็วต่อเนื่องและเป็นธรรมและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้กำหนดให้อัยการสูงสุด เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแต่มิได้บัญญัติให้มีกลไกสนับสนุนการสอบสวนคดีอาญาดังกล่าวโดยอัยการสูงสุดไว้ด้วย ดังนั้น ในทางปฏิบัตินับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่ประกาศใช้บังคับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อัยการสูงสุดจึงต้องมอบหมายให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนอัยการสูงสุด

อย่างไรก็ดีปัจจุบันมีข้อเรียกร้องให้อัยการสูงสุดใช้อำนาจตามมาตรา ๒๐ ทำการเริ่มต้นสอบสวนคดีอาญาดังกล่าวด้วยตนเอง เพื่อให้กระบวนการตรวจสอบในคดีอาญามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ในกรณีที่อัยการสูงสุดประสงค์จะใช้อำนาจในการสอบสวนคดีด้วยตนเอง ก็จำเป็นต้องมีการจัดกลไกทางกฎหมายไว้ช่วยเหลือสนับสนุนอัยการสูงสุดในการสอบสวนไว้ด้วย โดยอัยการสูงสุดอาจมอบหมายให้พนักงานอัยการเป็นพนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบหรือร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนก็ได้ แต่โดยที่ปัจจุบันพนักงานอัยการไม่มีอำนาจหน้าที่สอบสวนคดีอาญา จึงทำให้พนักงานอัยการไม่อาจทำการสอบสวนคดีอาญาตามที่อัยการสูงสุดมอบหมายดังกล่าวได้ ดังนั้น จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ให้อำนาจพนักงานอัยการมีอำนาจสอบสวนคดีอาญาตามมาตรา ๒๐ ด้วยตนเองหรือเข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวน จึงจำเป็นต้องมีการตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้นมาใช้บังคับ

๓.๓ ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข

ในคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรได้กำหนดให้อัยการสูงสุดเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แต่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็มิได้กำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจสอบสวนด้วยตนเองหรือเข้าร่วมสอบสวนในคดีอาญาดังกล่าวได้ จึงทำให้การดำเนินคดีดังกล่าวขาดประสิทธิภาพในการดำเนินการ เป็นเหตุให้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐและประชาชนโดยรวม ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินคดีอาญาที่อยู่นอกราชอาณาจักรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสมบูรณ์ จึงควรกำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจเข้าสอบสวนด้วยตนเองหรือเข้าร่วมสอบสวนในคดีอาญาดังกล่าว กับพนักงานสอบสวน จำเป็นต้องมีการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

๓.๔ มาตรการที่จะบรรลุมรรลุดุประสงค์ของภารกิจ

การที่จะทำให้การดำเนินคดีอาญาที่อยู่นอกราชอาณาจักรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้นก็สามารรถดำเนินการได้ โดยอัยการสูงสุดมีอำนาจมอบหมายให้พนักงานอัยการซึ่งเป็นผู้มีความรู้ทางกฎหมายและเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาต่อศาลในคดีอาญา มีอำนาจในการทำการสอบสวนคดีดังกล่าวในฐานะพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้หรือเข้าร่วมทำการสอบสวนกับพนักงานสอบสวน โดยในการนี้ก็ต้องให้พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ในการสอบสวน และสามารถที่จะเข้าควบคุมการสอบสวนได้ โดยการให้พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติตามคำสั่ง หรือคำแนะนำของพนักงานอัยการ

๓.๕ ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุมรรลุดุประสงค์เดียวกัน

ไม่มี

๓.๖ เหตุผลที่แสดงว่ามีมาตรการที่กำหนดสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้

ในปัจจุบันนี้ได้มีการแก้ไขกฎหมายหลายฉบับที่ให้พนักงานอัยการเข้าร่วมในการสอบสวน ซึ่งจะพบว่าในคดีดังกล่าวที่พนักงานอัยการเข้าร่วมในการสอบสวนนั้นจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมต่อประชาชนทุกฝ่าย การให้พนักงานอัยการมีอำนาจเข้าร่วมในการสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรนั้นจึงเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับการดำเนินคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรได้อย่างแท้จริง

LIART

๔. ผู้ทำภารกิจ

ในการร่างหลักการตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. นี้เป็นการกำหนดให้พนักงานอัยการเป็นผู้เข้าร่วมทำการสอบสวน ผู้ทำภารกิจนี้จึงได้แก่พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

๕. เหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมาย

เนื่องจากการสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๒๐ ได้กำหนดวิธีการสอบสวนโดยให้อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาราชการแทนเป็นพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบหรือจะมอบหมายหน้าที่ให้พนักงานสอบสวนคนใดก็ได้ นั้น ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันสมควรกำหนดให้อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาราชการแทนมีอำนาจมอบหมายหน้าที่การเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบให้แก่พนักงานอัยการก็ได้หรือในกรณีที่ยอมมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงานสอบสวนจะมอบหมายให้พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การสอบสวนความผิดดังกล่าวเป็นไปโดยรวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๖. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

ไม่มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๗. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

ไม่มีภาระต่อบุคคล แต่มีความคุ้มค่าในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทย

๗.๑ ผู้ซึ่งถูกระทบโดยกฎหมาย

ในการสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรนี้เป็นการกำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจเข้าร่วมสอบสวนในคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง จึงเป็นพนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุด และอัยการสูงสุด นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อพนักงานสอบสวนอีกด้วย

LIRT

๗.๒ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่ถูกกฎหมายบังคับ

ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นภาระหน้าที่ของพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดที่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุดให้ทำการสอบสวนในฐานะพนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบหรือได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมกับพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร

๗.๓ สิทธิเสรีภาพที่ถูกจำกัด

ไม่มี

๗.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมได้รับ

๑) ให้การสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ให้มีการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่เป็นผู้เสียหายที่เกิดจากการกระทำนอกราชอาณาจักรไทยเป็นไปอย่างรวดเร็วต่อเนื่องและเป็นธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการรักษาผลประโยชน์ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทยอีกด้วย

๓) เพื่อให้เกิดการตรวจสอบและถ่วงดุลกัน ในคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร

๗.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี

๗.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจ

เป็นมาตรการในการเพิ่มประสิทธิภาพในการสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทย จึงมีความคุ้มค่าของภารกิจเป็นอย่างมาก

๘. ความพร้อมของรัฐ

๘.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนและอุปกรณ์หลักที่คาดว่าจะต้องใช้

ใช้บุคลากรที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรตามปกติ

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ซึ่งจำเป็นต้องมี

ใช้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตามปกติ

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้
ไม่มีการใช้งบประมาณเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๘.๒ วิธีการที่จะให้ผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

การเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายผ่านสำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย สำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งมีบุคลากรและสื่อทั้งวิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ ในการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

๘. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

- ไม่มีหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

๑๐. วิธีการทำงานและระบบตรวจสอบ

๑๐.๑ สรุบบรรยากาศการทำงาน

เป็นระบบทำงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรตามปกติ

๑๐.๒ ระบบการตรวจสอบประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการทำงาน

ในการดำเนินคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทยนั้นจะต้องถูกตรวจสอบโดยอัยการสูงสุดและผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาที่ยังสามารถตรวจสอบคำสั่งของอัยการสูงสุดได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารได้อีกด้วย

๑๐.๓ ระบบการคานอำนาจ

เป็นการคานอำนาจกันระหว่างพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร นอกจากนี้หากมีการฟ้องคดีต่อศาลก็ยังมี การคานอำนาจโดยศาลอีกด้วย

LIRT

๑๑. มาตรการป้องกันมิให้มีการตราอนุบัญญัติที่เป็นการขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควร

การแก้ไขเพิ่มเติม โดยเพิ่มกฎหมายดังกล่าว ไม่มีบทบัญญัติให้มีการตราอนุบัญญัติขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลแต่อย่างใด

๑๒ การรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการสอบถามความคิดเห็นจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้องจากทางเว็บไซต์ของสำนักงาน
อัยการสูงสุด

.....

ส่วนที่ ๓

ภาคผนวก

:

- ๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- ๑ บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

ร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๒๓๑๖

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

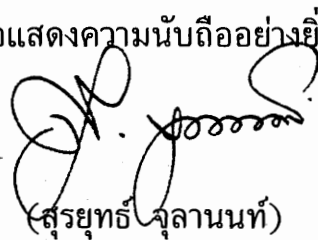
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	312
วันที่.....	28 พ.ย. 2550
เวลา.....	11.30 น.

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐) ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
ที่ 312 / ๒๕๕๐
ที่ ๒๕ / พช / ๕๐
เวลา 11.5๐ น.

สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ - ๓๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม

รับที่ 1423 / ๒๕๕๐

วันที่ ๒๘ / พย / ๕๐ เวลา 11.4๐ น.

ส่ง พช. ดำเนินการ

LIRT

หน้าว่าง

(๓)

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๗๑๒/๒๕๕๐

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนมีอำนาจมอบหมายหน้าที่การเป็นพนักงานสอบสวนให้แก่พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวน หรือจะมอบหมายให้พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้ และเพื่อให้การสอบสวนความผิดดังกล่าวเป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หน้าว่าง

(๖) -

ในกรณีที่พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของพนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐาน

ในกรณีจำเป็น พนักงานสอบสวนต่อไปนี้อาจสอบสวนในระหว่างรอคำสั่งจากอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน

(๑) พนักงานสอบสวนซึ่งผู้ต้องหาถูกจับในเขตอำนาจ

(๒) พนักงานสอบสวนซึ่งรัฐบาลประเทศอื่นหรือบุคคลที่ได้รับความเสียหายได้ร้องฟ้องให้ทำโทษผู้ต้องหา

เมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนแล้วแต่กรณี เห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ทำความเห็นตามมาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ หรือมาตรา ๑๔๒ ส่งพร้อมสำนวนไปยังอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ มาตรา ๖๖ มาตรา ๘๓) ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนมีอำนาจมอบหมายหน้าที่การเป็นพนักงานสอบสวนให้แก่พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวน หรือจะมอบหมายให้พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้ เพื่อให้การสอบสวนความผิดดังกล่าวเป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน กำหนดให้อัยการสูงสุดเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย แต่มิได้บัญญัติให้มีกลไกสนับสนุนการสอบสวนคดีอาญาดังกล่าวโดยอัยการสูงสุดไว้ด้วย ในทางปฏิบัติอัยการสูงสุดจึงต้องมอบหมายให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนอัยการสูงสุดตลอดมา ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการสอบสวนในคดีอาญามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนการกระทำความผิดอาญาที่มีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทยมีดุลยพินิจในการพิจารณาว่าสมควรจะมอบหมายหน้าที่การเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในคดีดังกล่าวให้แก่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้ (มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง) และในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทน พนักงานอัยการที่ได้รับมอบหมายย่อมมีอำนาจหน้าที่

(๘)

ในการสอบสวนเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน และคงมีอำนาจหน้าที่ประการอื่นที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ (มาตรา ๒๐ วรรคสาม) ด้วย สำหรับในกรณีที่ยอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน (มาตรา ๒๐ วรรคสอง) เนื่องจากเห็นว่าเป็นคดีที่มีความสำคัญหรือเป็นคดีที่ยุ่งยากซับซ้อนและเพื่อให้การสอบสวนคดีดังกล่าวเป็นไปอย่างรอบคอบมากขึ้น ในกรณีนี้ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของพนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานด้วย (มาตรา ๒๐ วรรคสี่) แต่การทำความเห็นว่าควรสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องนั้น พนักงานอัยการย่อมไม่อาจสั่งให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีนั้นทำตามความเห็นของพนักงานอัยการที่ร่วมสอบสวนได้

นอกจากนั้น เมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนที่ได้รับมอบหมายให้เป็นพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบเห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ทำความเห็นตามมาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ หรือมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ส่งพร้อมสำนวนไปยังอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน (มาตรา ๒๐ วรรคหก) เพื่อให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนตรวจสอบกลับกรองความเห็นของผู้ทำหน้าที่พนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบในคดีความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทยอีกครั้งหนึ่งด้วย

ประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา
(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็น
ที่มีการแก้ไข)

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาค ๑

ข้อความเบื้องต้น

ลักษณะ ๑

หลักทั่วไป

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้ ถ้าคำใดมีคำอธิบายไว้แล้ว ให้ถือตามความหมายดังได้อธิบายไว้ เว้นแต่ข้อความในต้วบทจะขัดกับคำอธิบายนั้น

มาตรา ๒ ในประมวลกฎหมายนี้

(๑) “ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรมหรือผู้พิพากษา ซึ่งมีอำนาจทำการอันเกี่ยวกับคดีอาญา

(๒) “ผู้ต้องหา” หมายความว่า บุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังไม่ได้ถูกฟ้องต่อศาล

(๓) “จำเลย” หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกฟ้องยังศาลแล้วโดยข้อหาว่าได้กระทำความผิด

(๔) “ผู้เสียหาย” หมายความว่า บุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๔, ๕ และ ๖

(๕) “พนักงานอัยการ” หมายความว่า เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลทั้งนี้จะเป็นข้าราชการในกรมอัยการหรือเจ้าพนักงานอื่นผู้มีอำนาจเช่นนั้นก็ได้

(๖) “พนักงานสอบสวน” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน

(๗) “คำร้องทุกข์” หมายความว่า การที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตามซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และการกล่าวหาเช่นนั้นได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ

(๘) “คำกล่าวโทษ” หมายความว่า การที่บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ ว่ามีบุคคลรู้ตัวหรือไม่ก็ดี ได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งขึ้น

(๙) “หมายอาญา” หมายความว่า หนังสือบงการที่ออกตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้สั่งให้เจ้าหน้าที่ทำการจับ ชัง จำคุก หรือปล่อยผู้ต้องหา จำเลย หรือนักโทษ หรือให้ทำการค้น รวมทั้งสำเนาหมายจับหรือหมายค้นอันได้รับรองว่าถูกต้อง และคำบอกกล่าว

^๑ มาตรา ๒ (๙) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

ทางโทรเลขว่าได้ออกหมายจับหรือหมายค้นแล้ว ตลอดจนสำเนาหมายจับหรือหมายค้นที่ได้ส่งทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗

(๑๐) “การสืบสวน” หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด

(๑๑) “การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

(๑๒) “การไต่สวนมูลฟ้อง” หมายความว่า กระบวนไต่สวนของศาลเพื่อวินิจฉัยถึงมูลคดีซึ่งจำเลยต้องหา

(๑๓) “ที่รโหฐาน” หมายความว่า ที่ต่าง ๆ ซึ่งมีใช้ที่สาธารณสถานตั้งบัญญัติไว้ในกฎหมายลักษณะอาญา

(๑๔) “โจทก์” หมายความว่า พนักงานอัยการ หรือผู้เสียหายซึ่งฟ้องคดีอาญาต่อศาลหรือทั้งคู่ในเมื่อพนักงานอัยการและผู้เสียหายเป็นโจทก์ร่วมกัน

(๑๕) “คู่ความ” หมายความว่า โจทก์ฝ่ายหนึ่งและจำเลยอีกฝ่ายหนึ่ง

(๑๖) “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้รวมทั้งพศติ เจ้าพนักงานกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า พนักงานตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าพนักงานอื่น ๆ ในเมื่อทำการอันเกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งตนมีหน้าที่ต้องจับกุมหรือปราบปราม

(๑๗)^๔ “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่” หมายความว่า เจ้าพนักงานดังต่อไปนี้

- (ก) ปลัดกระทรวงมหาดไทย
- (ข) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
- (ค) ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
- (ฆ) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย
- (ง) อธิบดีกรมการปกครอง
- (จ) รองอธิบดีกรมการปกครอง
- (ฉ) ผู้อำนวยการกองการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง
- (ช) หัวหน้าฝ่ายและหัวหน้างานในกองการสอบสวนและนิติการกรมการปกครอง
- (ซ) ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง

^๔ มาตรา ๒ (๑๗) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๓๕

- (ณ) ผู้ว่าราชการจังหวัด
- (ญ) รองผู้ว่าราชการจังหวัด
- (ฎ) ปลัดจังหวัด
- (ฏ) นายอำเภอ
- (ฐ) ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ
- (ฑ) อธิบดีกรมตำรวจ
- (ฒ) รองอธิบดีกรมตำรวจ
- (ณ) ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ
- (ด) ผู้บัญชาการตำรวจ
- (ต) รองผู้บัญชาการตำรวจ
- (ถ) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจ
- (ท) ผู้บังคับการตำรวจ
- (ธ) รองผู้บังคับการตำรวจ
- (น) หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด
- (บ) รองหัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด
- (ป) ผู้กำกับการตำรวจ
- (ผ) ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดเขต
- (ฝ) รองผู้กำกับการตำรวจ
- (พ) รองผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดเขต
- (ฟ) สารวัตรใหญ่ตำรวจ
- (ภ) สารวัตรตำรวจ
- (ม) ผู้บังคับกองตำรวจ
- (ย) หัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

(ร) หัวหน้ากิ่งสถานีตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

ทั้งนี้ หมายความว่ารวมถึงผู้รักษาการแทนเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว แต่ผู้รักษาการแทนเจ้าพนักงานใน (ม) (ย) และ (ร) ต้องมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไปด้วย

(๑๘) “สิ่งของ” หมายความว่าถึงสิ่งหามิทรัพย์ใด ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐาน ในคดีอาญาได้ ให้รวมทั้งจดหมาย โทรเลขและเอกสารอย่างอื่น ๆ

(๑๙) “ถ้อยคำสำนวน” หมายความว่าถึงหนังสือใดที่ศาลจดเป็นหลักฐานแห่ง รายละเอียดทั้งหลายในการดำเนินคดีอาญาในศาลนั้น

(๒๐) “บันทึก” หมายความว่าถึงหนังสือใดที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจดไว้เป็นหลักฐานในการสอบสวนความผิดอาญา รวมทั้งบันทึกคำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษด้วย

(๒๑) “ควบคุม” หมายความว่า การคุมหรือกักขังผู้ถูกจับโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในระหว่างสืบสวนและสอบสวน

(๒๒) “ซัง” หมายความว่า การกักขังจำเลยหรือผู้ต้องหาโดยศาล

มาตรา ๓ บุคคลตั้งระบุในมาตรา ๔, ๕ และ ๖ มีอำนาจจัดการต่อไปนี้แทนผู้เสียหายตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

- (๑) ร้องทุกข์
- (๒) เป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา หรือเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ
- (๓) เป็นโจทก์ฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา
- (๔) ถอนฟ้องคดีอาญาหรือคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา
- (๕) ยอมความในคดีความผิดส่วนตัว

มาตรา ๔ ในคดีอาญาซึ่งผู้เสียหายเป็นผู้เสียหายเป็นหญิงมีสามี หญิงนั้นมีสิทธิฟ้องคดีได้เอง โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตของสามีก่อน

ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๕ (๒) สามีมีสิทธิฟ้องคดีอาญาแทนภริยาได้ ต่อเมื่อได้รับอนุญาตโดยชัดแจ้งจากภริยา

มาตรา ๕ บุคคลเหล่านี้จัดการแทนผู้เสียหายได้

- (๑) ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาล เฉพาะแต่ในความผิดซึ่งได้กระทำต่อผู้เยาว์หรือผู้ไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความดูแล
- (๒) ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยาเฉพาะแต่ในความผิดอาญา ซึ่งผู้เสียหายถูกทำร้ายถึงตายหรือบาดเจ็บจนไม่สามารถจะจัดการเองได้
- (๓) ผู้จัดการหรือผู้แทนอื่น ๆ ของนิติบุคคล เฉพาะความผิดซึ่งกระทำลงแก่นิติบุคคลนั้น

มาตรา ๖ ในคดีอาญาซึ่งผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรม หรือเป็นผู้วิกลจริตหรือคนไร้ความสามารถไม่มีผู้อนุบาล หรือซึ่งผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาลไม่สามารถจะทำการตามหน้าที่โดยเหตุหนึ่งเหตุใด รวมทั้งมีผลประโยชน์ขัดกันกับผู้เยาว์หรือคนไร้ความสามารถนั้น ๆ ญาติของผู้นั้น หรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องอาจร้องต่อศาลขอให้ตั้งเขาเป็นผู้แทนเฉพาะคดีได้

เมื่อได้ไต่สวนแล้วให้ศาลตั้งผู้ร้องหรือบุคคลอื่น ซึ่งยินยอมตามที่เห็นสมควรเป็นผู้แทนเฉพาะคดี เมื่อไม่มีบุคคลใดเป็นผู้แทนให้ศาลตั้งพนักงานฝ่ายปกครองเป็นผู้แทน

ห้ามมิให้เรียกค่าธรรมเนียมในเรื่องขอตั้งเป็นผู้แทนเฉพาะคดี

มาตรา ๗ ในการสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาคดีที่นิติบุคคลเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้ออกหมายเรียกผู้จัดการหรือผู้แทนอื่น ๆ ของนิติบุคคลนั้น ให้ไปยังพนักงานสอบสวนหรือศาล แล้วแต่กรณี

ถ้าผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามหมายเรียก จะออกหมายจับผู้นั้นมาก็ได้ แต่ห้ามมิให้ใช้บทบัญญัติว่าด้วยปล่อยชั่วคราว ชังหรือจำคุกแก่ผู้จัดการหรือผู้แทนนิติบุคคล ในคดีที่นิติบุคคลนั้นเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย

มาตรา ๗/๑^๖ ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรกและให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีสิทธิดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
- (๒) ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้น

สอบสวน

- (๓) ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร
 - (๔) ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย
- ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาที่มีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๘^๗ นับแต่เวลาที่ยื่นฟ้องแล้ว จำเลยมีสิทธิดังต่อไปนี้

- (๑) ได้รับการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม
- (๒) แต่งทนายความแตกต่างในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณาในศาลชั้นต้น

ตลอดจนชั้นศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา

- (๓) ปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
- (๔) ตรวจสอบสิ่งที่ยื่นเป็นพยานหลักฐาน และคัดสำเนาหรือถ่ายรูปสิ่งนั้น ๆ
- (๕) ตรวจสอบสำนวนการไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาของศาล และคัดสำเนาหรือ

ขอรับสำเนาที่รับรองว่าถูกต้องโดยเสียค่าธรรมเนียม เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียม นั้น

- (๖) ตรวจสอบหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน

ถ้าจำเลยมีทนายความ ทนายความนั้นย่อมมีสิทธิเช่นเดียวกับจำเลยดังกล่าวมาแล้วด้วย

เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ให้ผู้เสียหายมีสิทธิตามวรรคหนึ่ง

- (๖) เช่นเดียวกับจำเลยด้วย

^๖ มาตรา ๗/๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

^๗ มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๙ บันทึกลงต้องระบุสถานที่ วันเดือนปีที่ทำ นาม และตำแหน่งของเจ้าพนักงานผู้ทำ

เมื่อเจ้าพนักงานทำบันทึกโดยรับคำสั่งจากศาลหรือโดยคำสั่งหรือคำขอของเจ้าพนักงานอื่น ให้เจ้าพนักงานนั้นกล่าวไว้ด้วยว่าได้รับคำสั่งหรือคำขอเช่นนั้น และแสดงด้วยว่าได้ทำไปอย่างไร

ให้เจ้าพนักงานผู้ทำบันทึกลงลายมือชื่อของตนในบันทึกนั้น

มาตรา ๑๐ ถ้อยคำสำนวนต้องระบุชื่อศาล สถานที่ และวันเดือนปีที่จด ถ้าศาลจดถ้อยคำสำนวนตามคำสั่งหรือประเด็นของศาลอื่น ให้กล่าวเช่นนั้น และแสดงด้วยว่าได้ทำไปอย่างไร

ผู้พิพากษาที่จดถ้อยคำสำนวนต้องลงลายมือชื่อของตนในถ้อยคำสำนวนนั้น

มาตรา ๑๑ บันทึกหรือถ้อยคำสำนวนนั้นให้เจ้าพนักงานหรือศาลอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟัง ถ้ามีข้อความแก้ไข ทักท้วง หรือเพิ่มเติม ให้แก้ไขถูกต้องหรือมีฉันทาก็ให้บันทึกไว้ และให้ผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อรับรองว่าถูกต้องแล้ว

ถ้าบุคคลที่ต้องลงลายมือชื่อในบันทึกหรือถ้อยคำสำนวนไม่สามารถหรือไม่ยอมลง ให้บันทึกหรือรายงานเหตุนั้นไว้

มาตรา ๑๒ เอกสารซึ่งศาลหรือเจ้าพนักงานเป็นผู้ทำคำร้องทุกข์ คำกล่าวโทษ คำให้การจำเลยหรือคำร้องซึ่งยื่นต่อเจ้าพนักงานหรือศาล จักต้องเขียนด้วยน้ำหมึกหรือพิมพ์ดีดหรือพิมพ์ ถ้ามีผิดที่ใดห้ามมิให้ลบออก ให้เพียงแต่ขีดฆ่าคำผิดนั้นแล้วเขียนใหม่ ผู้พิพากษา เจ้าพนักงานหรือบุคคลผู้แก้ไขเช่นนั้นต้องลงนามยอมรับรองไว้ที่ข้างกระดาษ

ถ้อยคำตกเติมในเอกสารตั้งบรรยายในมาตรานี้ต้องลงนามย่อของผู้พิพากษาเจ้าพนักงานหรือบุคคลผู้ซึ่งตกเติมนั้นกำกับไว้

มาตรา ๑๒ ทวิ ในการร้องทุกข์ การสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้อง และการพิจารณา ถ้าบทบัญญัติใดกำหนดให้ มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เข้าร่วมด้วยแล้ว นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่งได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๓ การสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา ให้ใช้ภาษาไทย แต่ถ้ามีการจำเป็นต้องแปลภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย ก็ให้ใช้ล่ามแปล

๔ มาตรา ๑๒ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

เมื่อมีล่ามแปลคำให้การ คำพยานหรืออื่น ๆ ล่ามต้องแปลให้ถูกต้อง ล่ามต้อง
สาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะทำหน้าที่โดยสุจริตใจ จะไม่เพิ่มเติมหรือตัดทอนสิ่งที่แปล

ให้ล่ามลงลายมือชื่อในคำแปลนั้น

ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย หรือพยานไม่สามารถพูดหรือเข้าใจ
ภาษาไทยได้และไม่มีล่าม ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลจัดหาล่ามให้โดยมิชักช้า

ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลส่งจ่ายค่าป่วยการแก่ล่ามที่จัดหา
ให้ตามมาตรฐานที่ระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย สำนักงานอัยการสูงสุด หรือกระทรวงยุติธรรม
แล้วแต่กรณี กำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง^{๑๑}

มาตรา ๑๓ ทวิ^{๑๒} ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย หรือพยานไม่สามารถพูด
หรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้และไม่มีล่ามภาษามือ ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือ
ศาลจัดหาล่ามภาษามือให้ หรือจัดให้ถาม ตอบ หรือสื่อความหมายโดยวิธีอื่นที่เห็นสมควร

ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลส่งจ่ายค่าป่วยการแก่ล่ามภาษา
มือที่จัดหาให้ตามมาตรฐานที่ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย สำนักงานอัยการสูงสุด หรือ
กระทรวงยุติธรรม แล้วแต่กรณี กำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๔ ในระหว่างทำการสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา ถ้ามีเหตุ
ควรเชื่อว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้พนักงานสอบสวนหรือ
ศาลแล้วแต่กรณี สั่งให้พนักงานแพทย์ตรวจผู้นั้นเสร็จแล้วให้เรียกพนักงานแพทย์ผู้นั้นมาให้
ถ้อยคำหรือให้การว่าตรวจได้ผลประการใด

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือศาลเห็นว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและ
ไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้งดการสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาไว้จนกว่าผู้นั้นหายวิกลจริต
หรือสามารถจะต่อสู้คดีได้ และให้มีอำนาจส่งตัวผู้นั้นไปยังโรงพยาบาลโรคจิตหรือมอบให้แก่ผู้
อนุบาล ข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้อื่นที่เต็มใจรับไปดูแลรักษาก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร

กรณีที่ศาลงดการไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาดังบัญญัติไว้ในวรรคก่อน ศาลจะ
สั่งจำหน่ายคดีเสียชั่วคราวก็ได้

มาตรา ๑๕ วิธีพิจารณาข้อใดซึ่งประมวลกฎหมายนี้มีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้
นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้

^{๑๑} มาตรา ๑๓ วรรคสี่ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๓๙

^{๑๒} มาตรา ๑๓ วรรคห้า เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๓๙

^{๑๓} มาตรา ๑๓ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๓๙

ลักษณะ ๒

อำนาจพนักงานสอบสวนและศาล

หมวด ๑

หลักทั่วไป

มาตรา ๑๖ อำนาจศาล อำนาจผู้พิพากษา อำนาจพนักงานอัยการและอำนาจพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการที่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ต้องเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับทั้งหลายอันว่าด้วยการจัดตั้งศาลยุติธรรม และระบุอำนาจและหน้าที่ของผู้พิพากษา หรือซึ่งว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนั้น ๆ

หมวด ๒

อำนาจสืบสวนและสอบสวน

มาตรา ๑๗ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจทำการสืบสวนคดีอาญาได้

มาตรา ๑๘^๖ ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ และข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

สำหรับในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิดหรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ความผิดอาญาได้เกิดในเขตอำนาจพนักงานสอบสวนคนใด โดยปกติให้เป็นหน้าที่พนักงานสอบสวนผู้นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนความผิดนั้น ๆ เพื่อดำเนินคดี เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวก จึงให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการสอบสวน

ในเขตท้องที่ใดมีพนักงานสอบสวนหลายคน การดำเนินการสอบสวนให้อยู่ใน

^๖มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖

ความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนผู้เป็นหัวหน้าในท้องที่นั้น หรือผู้รักษาการแทน

มาตรา ๑๙ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการไม่แน่ว่าการกระทำผิดอาญาได้กระทำในท้องที่ใดในระหว่างหลายท้องที่

(๒) เมื่อความผิดส่วนหนึ่งกระทำในท้องที่หนึ่ง แต่อีกส่วนหนึ่งในอีกท้องที่หนึ่ง

(๓) เมื่อความผิดนั้นเป็นความผิดต่อเนื่องและกระทำต่อเนื่องกันในท้องที่ต่าง ๆ เกินกว่าท้องที่หนึ่งขึ้นไป

(๔) เมื่อเป็นความผิดซึ่งมีหลายกรรม กระทำลงในท้องที่ต่าง ๆ กัน

(๕) เมื่อความผิดเกิดขึ้นขณะผู้ต้องหากำลังเดินทาง

(๖) เมื่อความผิดเกิดขึ้นขณะผู้เสียหายกำลังเดินทาง

พนักงานสอบสวนในท้องที่หนึ่งท้องที่ใดที่เกี่ยวข้องมีอำนาจสอบสวนได้

ในกรณีข้างต้นพนักงานสอบสวนต่อไปนี้ เป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวน

(ก) ถ้าจับผู้ต้องหาได้แล้ว คือพนักงานสอบสวนซึ่งท้องที่ที่จับได้อยู่ในเขตอำนาจ

(ข) ถ้าจับผู้ต้องหาไม่ได้ คือพนักงานสอบสวนซึ่งท้องที่ที่พบการกระทำผิดก่อนอยู่ในเขตอำนาจ

มาตรา ๒๐ ถ้าความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรไทย ให้อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบหรือจะมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงานสอบสวนคนใดก็ได้

ในกรณีจำเป็น พนักงานสอบสวนต่อไปนี้ มีอำนาจสอบสวนในระหว่างรอคำสั่งจากอธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาการแทน

(๑) พนักงานสอบสวน ซึ่งผู้ต้องหาถูกจับในเขตอำนาจ

(๒) พนักงานสอบสวน ซึ่งรัฐบาลประเทศอื่นหรือบุคคลที่ได้รับการเสียหายได้ร้องฟ้องให้ทำโทษผู้ต้องหา

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ไม่ว่าพนักงานสอบสวนคนใดในจังหวัดเดียวกันควรเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดนั้นมีอำนาจชี้ขาด แต่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่รองอธิบดีกรมตำรวจขึ้นไปเป็นผู้ชี้ขาด

ในกรณีที่ไม่ว่าพนักงานสอบสวนคนใดในระหว่างหลายจังหวัด ควรเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้อธิบดีกรมอัยการหรือผู้ทำการแทนเป็นผู้ชี้ขาด

การรอคำสั่งชี้ขาดนั้น ไม่เป็นเหตุให้งดการสอบสวน

LIRT